

Underhållande debatt om den volatila aktiemarknaden

Den 15 november arrangerade IR Excellence en paneldebatt på temat: Vart går börsen – Hur agerar olika aktörer på en volatil aktiemarknad?

Sommaren och början av hösten präglades av oro och stora svängningar på världens börser. Framför allt har krisen på bolånemarknaden i USA påverkat kursutvecklingen på de stora internationella börserna. Även den svenska aktiemarknaden har präglats av osäkerhet under hösten. Osäkerheten har förstärkts efter Ericssons vinstvarning den senaste tiden. Vart är ekonomin och börsen på väg? Står vi inför en långvarig börsnedgång? Vilket ansvar har olika aktörer för börsutvecklingen? Hur agerar börsen, investmentbolag, riskkapitalister och andra mot bakgrund av oron på finansmarknaden? Vad finns det för möjligheter att dra nytta av volatiliteten på världens börser? Det är några av frågorna som diskuterades med panelen som bestod av: Mats Qviberg, ordförande för HQ Bank, och vice ordförande, Hagströmer & Qviberg, Rodney Alvé, analyschef på Cheuvreux Nordic och Cecilia Aronsson, reporter och krönikör på Veckans Affärer.

Optimism kontra pessimism – känslorna styr börsens aktörer

Utfrågningen började med att paneldeltagarna fick redogöra för sina tankar om nuläget. Mats Qviberg menade då att volatiliteten idag skiljer sig mot förr när det gick en mansålder mellan börskrascherna. Det har helt enkelt blivit jobbigare att äga för dem som ogillar risk. Cecilia Aronsson menade att det alls inte är någon risk för börskrasch utan snarare köpläge med tanke på trenden att storägare köper ut bolag. Prätet om krasch beror på att marknaden präglas av psykologi och överdriven rädsla bland de små aktörerna. Mats Qviberg delade inte den tolkningen utan hänvisade till vad som sker med Citibank och att hela banksystemet är i gungning, ett allvarligt läge som inte kan avfärdas. Cecilia Aronsson efterlyste dock en mer nyanserad syn och framhöll att de svenska bankerna inte är i knipa. Rodney Alvé höll med om att börsaktörer inte är rationella utan styrs av två motstridiga känslor; fruktan och girighet. Just nu är fruktan dominerande vilket baseras på att vi har haft en liten lokal börskrasch. Dock är det inte särskilt anmärkningsvärt utan mest en följd av att vår teknik- och dollarberoende börs ogillas av utländska investerare idag.

Lennart Ekdal konstaterade att den senaste prognosen från IMF tyder på fortsatt hög global tillväxt och undrade därför om det inte är en rimlig tolkning att allt kommer tuffa på. Cecilia Aronsson instämde och lyfte fram att det är presidentval i USA nästa år vilket, historiskt sett, brukar betyda framtidstro och optimism. Det höll dock inte Mats Qviberg med om och han menade istället att globaliseringen minskat betydelsen av stämningen i USA. Oroligheterna bland de tyska bankerna är tydliga orosmoln. Samtidigt menade Cecilia Aronsson att ekonomin i Tyskland för tillfället är stark. Mats Qviberg replikerade då att de tyska bankerna på grund av ägarstrukturen i princip är herrelösa. "Att driva företag framgångsrikt i ett kapitalistiskt system är nästintill omöjligt utan kapitalister" sade Mats Qviberg och slog ett slag för ökat ägarinflytande.

Vem har ansvar för börsutvecklingen?

Diskussionen gled sedan över till att handla om Ericsson och Carl-Henric Svanbergs agerande. Lennart Ekdal undrade hur stor missen egentligen var. En stor del av fallet i liknande situationer beror på att det finns ett självförhärligande förhållningssätt bland många företagsledning. Dock kan de inte utföra mirakel och därför borde de istället vara ödmjuka inför att de har svåra uppdrag. "Man kan inte tillsätta en bankdirektör med bakgrund i industrin och tro att det ska fungera, man måste inse hur svåra dessa jobb faktiskt är" menade Mats Qviberg. Rodney Alvé höll med om att förtroendet skadats i och med att tongångarna hade varit så positiva på analytikerträffen ett par veckor tidigare. Att prognosen då byggde på hur det brukat se ut historiskt är ett tecken på en övermodig inställning. De som då köpte Ericsson har stor anledning till missnöje.

Synen på Ericsson och händelserna i samband med vinstvarningen gav Cecilia Aronsson anledning att ta upp tråden om medias roll. Hon menade att en stor del av missnöjet med hur media agerar hänger samman med synen på chefsbyten. I Sverige anses det katastrofalt medan det i USA är helt naturligt att chefen får gå när det gått dåligt, utan att det för den sakens skull innebär att personen i fråga är inkompetent. Rodney Alvé höll med och gjorde jämförelsen med elitserien i ishockey där ansedda tränare byts ut för att signalera förändring. Dessa får dock snabbt ett nytt jobb i ett annat lag.

Lennart Ekdal frågade panelen vad den tycker om medias förhållningssätt idag. Rodney Alvéns analys var att mediedebatten ofta är lite onyanserad, det är fel att tala om börsras generellt bara för att det skett här. Dock förstår han att börsen är tråkig och att journalisterna därför behöver krigsrubriker. Mats Qviberg knöt an till medias syn på företag som gör återköp. Han menade att det kan vara ett bra styrinstrument och ett skydd mot fientliga uppköp medan Cecilia Aronsson ansåg att återköp tyder på feighet hos företagsledningen och att man inte har något bättre att använda pengarna till. Hon tog också tillfället i akt att påpeka att hon skrivit en avhandling på Handelshögskolan som visade, aggregerat, att företag som gör återköp faktiskt har sämre tillväxt än de som inte gör det.

Vikten av god kommunikation

Publiken gavs utrymme att skjuta in en fråga till panelen om synen på företagets IR-funktion. Rodney Alvéns framhöll då betydelsen av en IR-avdelning som har god insyn i företagsledningen och kan styra informationsflödet på ett mycket bättre sätt. Det är även viktigt med goda förbindelser ut i organisationen så att analytiker och journalister snabbt kan få träffa relevanta personer. Det är inte bara VD och CFO som är intressanta, något som ofta glöms bort.

Mats Qviberg poängterade vikten av transparens dels för att inte företagsledningar ska tillåtas glömma vad som sagts men också för att på ett proaktivt sätt kunna ta hand om situationer som kan reflektera negativt på företaget. Hade Percy Barnevik berättat med en gång om sina fantastiska villkor hade han kanske sluppit bli symbol för giriga företagsledare. Cecilia Aronssons råd till de IR-ansvariga är att de bör försöka tänka lite annorlunda när de arrangerar kapitalmarknadsdagar. Det gäller att försöka förutse vilka som kan vara intressanta att träffa och också våga sticka ut lite.

Avslutningsvis tillfrågades panelen åt vilket håll de tror börsen går. Mats Qviberg duckade lite för frågan och menade att statistiskt sett går börsen alltid upp. Cecilia Aronsson tror på ett gott börs klimat 2008 medan Rodney Alvéns gav det försiktiga rådet att vänta med att köpa tills bankkrisen är över och det finns en klar uppfattning om konjunkturen.